

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseinioho, Ph.D., v právní věci

žalobce: **DOTEC, a. s.**, IČO: 63483432
sídlem Traťová 574/1, 619 00 Brno
zastoupený advokátem JUDr. Vojtěchem Mádrem
sídlem Údolní 65, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2019, č. j. JMK 100293/2019, sp. zn. S-JMK 19856/2019 OD,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu pro Jihomoravský kraj ze dne 3. 7. 2019, č. j. JMK 100293/2019, sp. zn. S-JMK 19856/2019 OD, se **ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 15 342 Kč, a to k rukám žalobcova advokáta Mgr. Vojtěcha Mádra do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh správního řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaný podle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“), zamítl pro nepřípustnost odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu

města Brna, Odboru dopravy (dále „stavební úřad“ či „správní orgán prvního stupně“), ze dne 19. 2. 2018, č. j. MMB/318635/2017.

2. Uvedeným rozhodnutím správní orgán prvního stupně, jako speciální stavební úřad pro pozemní komunikace, podle § 115 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), povolil žadateli, Brněnská Drutěva, výrobní družstvo, stavbu „*Opěrná stěna a komunikace p. č. 1514/2, 1514/15, k. ú. Horní Heršpice*“ SO 212 *Komunikace a zpevněné plochy*“ (dále jen „předmětná stavba“). Důvodem pro zamítnutí odvolání žalobce byla dle žalovaného skutečnost, že žalobce nespadal do okruhu účastníků řízení, proto žalobci ani nepříslušelo právo podat proti předmětnému rozhodnutí odvolání. Dle žalovaného totiž z odvolání žalobce nijak nevyplynulo, že by rozhodnutím správního orgánu prvního stupně mohlo být zasaženo do vlastnických práv žalobce, neboť zvýšení intenzity dopravy v daném území je důsledkem každé výstavby, toto nelze považovat za přímé dotčení práv žalobce. Naopak z odvolání je zjevné, že žalobce napadá stavbu výrobně skladovacího areálu žadatele, která však nebyla předmětem řízení o povolení předmětné stavby. Žalobce proto dle žalovaného nepatří do okruhu účastníků stavebního řízení podle § 109 písm. e) stavebního zákona.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.
4. Žalobce v podané žalobě namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť správní orgány vymezily okruh účastníků řízení v rozporu s právní úpravou i rozhodovací praxí soudů. Žalobce je vlastníkem řady nemovitých věcí v k. ú. Horní Heršpice, jež jsou komunikací na ul. Traťová na pozemku parc. č. 1523/3 v k. ú. Horní Heršpice, spojeny s místní komunikací na ul. Bohunická na pozemku parc. č. 1518/1 v k. ú. Horní Heršpice, která je rozhodnutím správního orgánu dotčena. Dle žalobce bude výsledkem realizace připojení ke komunikaci na ul. Bohunická zhoršení přístupu a příjezdu ke všem nemovitým věcem, a to jak pro zaměstnance žalobce, tak pro nájemníky, zákazníky či dodavatele. S pozemky, na nichž má být postavena předmětná stavba, přitom pozemky žalobce sousedí „přes ulici“.
5. Žalobce tvrdí, že rozhodnutím o povolení předmětné stavby může být přímo dotčen na svých právech, neboť komunikace na ul. Traťová je jedinou přístupovou komunikací k nemovitým věcem ve vlastnictví žalobce, přičemž předmětná stavba je povolována v souvislosti s plánovanou výstavbou výrobně skladovacích areálů žadatele. Dle žalobce je již nyní sjezd z ul. Traťové velmi obtížný, nebezpečný a nepřehledný, a lze důvodně předpokládat, že s ohledem na zvýšení intenzity dopravy, a s tím souvisejícím nárůstem imisí, se situace v tomto místě ještě zhorší. Zhoršení dopravní situace žalobce pak dle žalobce je způsobitelné nepříznivě ovlivnit jeho podnikání a snížit hodnotu nemovitých věcí v jeho vlastnictví, stejně jako ohrozit investiční zájmy žalobce do budoucna. Je tak zjevné, že povolení předmětné stavby je způsobitelné negativně zasáhnout do vlastnického práva žalobce.
6. Žalobce také poukazuje na nevhodnost napojení areálu žadatele na ulici Bohunická z bezpečnostního hlediska, co dokládá taktéž znalecký posudek, z něhož je jasné patrné, že

navrhované připojení (sjezd) a s ním spojené chodníky a související prvky nejsou vhodně umístěny.

7. Správní orgány by měly při posuzování dotčení vlastnických práv vlastníků okolních nemovitých věcí přihlížet k plánovanému záměru stavebníka jako celku, v opačném případě by žadateli stačilo svůj stavební záměr rozdělit na povolení jednotlivých částí, které by svým významem nebyly způsobilé zasáhnout do vlastnických práv sousedů, a tím je vyloučit z účasti ve stavebním řízení. Ochrana zájmů vlastníků přilehlých nemovitých věcí by se tak stala neúčinnou.
8. Žalobce dále uvádí, že napadené rozhodnutí je nezákonné také z důvodu, že správní orgány nezjistily správně skutkový stav, dopustily se nezákonného právního posouzení a rozhodly v rozporu s právní úpravou i ustálenou rozhodovací praxí, přičemž rozhodnutí správních orgánů nemají oporu ve spisech ani platných právních předpisech. Dle žalobce nejsou v rozhodnutí uvedeny důvody výroku ani podklady pro jeho vydání. Žalobce taktéž považuje za nezákonný postup, jímž správní orgán prvního stupně rozhodl o vydání stavebního povolení k předmětné stavbě, když rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 11. 2015, sp. zn. 5400/OD/MMB/376588/2015, kterým bylo rozhodnuto o povolení umístění předmětné stavby, žalobce napadl žalobou u Krajského soudu v Brně, a této žalobě byl přiznán odkladný účinek.
9. K meritu věci pak žalobce poukazuje na závazné stanovisko Policie České republiky, jímž se silniční správní orgán řídil při rozhodování, které ovšem považuje za vadné, protože ignoruje situaci v terénu, což žalobce dokládá znaleckým posudkem. S ohledem na výše uvedené tak žalobce považuje napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně za nepřezkoumatelná.

III. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

10. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že vzhledem k tomu, že odvolání žalobce bylo zamítnuto pro nepřípustnost, neboť žalobce nebyl shledán účastníkem řízení před správním orgánem prvního stupně, bude ve vyjádření reagovat pouze na žalobní námitky, vztahující se k účastenství žalobce v řízení před správním orgánem prvního stupně. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že výsledkem realizace předmětné stavby bude zhoršení přístupu a příjezdu ke všem nemovitým věcem, a to jak pro zaměstnance žalobce, tak pro nájemníky, zákazníky či dodavatele, neboť správní orgán prvního stupně povolil pouze sjezd s pozemní komunikací. Žalobce zhoršení přístupu a příjezdu ke všem jeho nemovitostem žádným způsobem nedoložil.
11. Žalovaný taktéž namítl, že žalobce uplatňuje v žalobě námitky, které se vztahují k územnímu řízení o umístění stavby, které pro nyní projednávanou věc nejsou relevantní a nemělo by k nim tudíž být přihlíženo. Žalovaný konečně taktéž nesouhlasí s tvrzením, že by měly správní orgány při posuzování dotčení vlastnických práv vlastníků okolních nemovitých věcí přihlížet k plánovanému záměru stavebníka jako celku, v opačném případě by žadateli stačilo svůj stavební záměr rozdělit na povolení jednotlivých částí, které by svým významem nebyly způsobilé zasáhnout do vlastnických práv sousedů, a tím je vyloučit z účasti ve stavebním řízení. Z judikatury totiž dle žalovaného naopak vyplývá, že jednotlivé stavby, které jsou součástí většího záměru stavebníka, jsou posuzovány samostatně v oddělených řízeních, proto je možné, že jedna z částí zasahovat do práv vlastníků sousedních pozemků nebude, zatímco jiná již ano.

12. V replice pak žalobce nad rámec své argumentace, vyjádřené již v žalobě proti napadenému rozhodnutí, poukazuje na skutečnost, že v řízení o povolení sjezdu, jehož součástí je i předmětná stavba, bylo rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2019, č. j. 29 A 93/2017-163, kterým krajský soud přisvědčil v otázce účastenství žalobce v předmětném řízení žalovanému, zrušeno na základě kasační stížnosti žalobce rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 As 397/2019-103. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud přisvědčil tvrzení žalobce, že na umístování dopravní infrastruktury, související s hlavním stavebním záměrem, nelze nahlížet izolovaně, a explicitně konstatoval, že povolení sjezdu stavebníka k plánovanému skladovacímu areálu je způsobilé samo o sobě zasáhnout do vlastnických práv žalobce. Dle žalobce by se tak měl stejný závěr uplatnit i u řízení o stavebním povolení předmětné stavby.

IV. Posouzení věci soudem

13. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
14. Podstatu nyní projednávané věci tvoří polemika žalobce se zamítnutím jeho účastenstvím v řízení o povolení předmětné stavby z důvodu potencionálního dotčení vlastnického práva žalobce tímto rozhodnutím. Žalovaný zamítl odvolání žalobce pro nepřípustnost, neboť shledal, že žalobce nebyl a neměl být účastníkem řízení před správním orgánem prvního stupně, proto se nezabýval námitkami žalobce, vztahujícími se k meritu věci, a i krajský soud v nyní projednávané věci přezkoumává pouze to, zda žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil nepřípustnost odvolání žalobce. Z napadeného rozhodnutí je zjevné, že žalovaný zamítl odvolání pro nepřípustnost proto, že dle jeho názoru z odvolání žalobce nevyplynulo, že by mohl povolením předmětné stavby být dotčen na svých vlastnických právech k sousedním pozemkům. Své tvrzení pak žalovaný dále podpírá odkazem na související zákonnou úpravu a soudní praxi.
15. Stěžejní námitkou podané žaloby je založena na nesouhlasné polemice žalobce se způsobem právního posouzení otázky jeho účastenství v územním řízení ze strany žalovaného.
16. Krajský soud předně považuje za podstatné uvést, že předmětem řízení je stavba, která již byla předmětem řízení před krajským soudem na základě žaloby žalobce proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (v tomto řízení jako odvolacího orgánu) ze dne 23. 2. 2017, č. j. MMB/0094296/2017, o odvolání žalobce, kterým se žalobce bránil územnímu rozhodnutí Úřadu městské části města Brna Brno-jih, ze dne 22. 11. 2016, č. j. MCBJIH/11625/2016/SÚ/Klo. Tímto rozhodnutím bylo povoleno umístění předmětné stavby. V řízení o této žalobě byl krajským soudem vydán rozsudek ze dne 6. 6. 2019, č. j. 30 A 87/2017-161. Žalobce dále brojil žalobou proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2017, č. j. JMK 28148/2017, o odvolání žalobce, jímž se žalobce bránil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ze dne 30. 11. 2015, č. j. MMB/376588/2015. Tímto rozhodnutím bylo povoleno umístění sjezdu na místní komunikaci ul. Bohunická před pozemky parc. č. 1514/2, 1514/15 v k. ú. Horní Heršpice. V řízení o této žalobě byl krajským soudem vydán rozsudek ze dne 15. 10. 2019, č. j. 29 A 93/2017-163.
17. V obou citovaných rozsudcích dal krajský soud za pravdu žalovanému, a zamítl žaloby, ve kterých bylo žalobcem namítáno nezákonné odeprání postavení účastníka žalobce

v řízeních před správními orgány. Následně ke kasačním stížnostem žalobce nicméně Nejvyšší správní soud na základě rozsudků ze dne 13. 11. 2020, č. j. 5 As 270/2019-69, resp. ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 As 397/2019-103, citované rozsudky krajského soudu, vč. předcházejících rozhodnutí odvolacích orgánů zrušil, a vyhověl tak argumentaci žalobce obsažené v kasačních stížnostech, jež se do značné míry obsahově překrývají i s žalobní argumentací v nyní projednávané věci. S ohledem na obdobnost skutkových okolností, totožnost účastníků řízení i žalobní argumentace, proto krajský soud považuje za vhodné respektovat právní názor, vyjádřený Nejvyšším správním soudem v citovaných rozsudcích č. j. 5 As 270/2019-69, resp. č. j. 1 As 397/2019-103.

18. K nyní projednávané věci je tak třeba uvést, že podle § 109 písm. e) stavebního zákona jsou účastníky stavebního řízení též osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Jak správně vyložil již žalovaný, účastenství ve stavebním řízení dle § 109 písm. e) stavebního zákona je na základě ustálené judikatury Ústavního i Nejvyššího správního soudu (viz především nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013-25, který se sice vztahuje k účastenství v územním řízení, avšak s ohledem na shodnost vymezení účastenství v územním a stavebním řízení dle § 85 odst. 2 písm. b), resp. § 109 písm. e) stavebního zákona, a přímou návaznost stavebního řízení na řízení územní, je dle krajského soudu aplikovatelný i v nyní projednávané věci) možné jen za splnění dvou kumulativních podmínek – 1) existence vlastnického nebo věcného práva k nemovitosti v okolí a 2) možnost přímého dotčení tohoto práva; přímé dotčení vlastnického práva pak spočívá ve změně poměrů v lokalitě, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických práv – jedná se zejména o dotčení imisemi, přičemž takovým dotčením může být i zvýšená intenzita dopravy v místě stavby vzhledem k jejímu účelu.
19. O naplnění podmínky ad 1) není mezi účastníky sporu. Žalobce vlastní pozemek p. č. 1523/3 v k. ú. Horní Heršpice představující ulici Traťovou a mnohé další přilehlé nemovitosti. Ulici Traťovou dělí od nejbližšího pozemku dotčeného předmětnou stavbou, tj. od ulice Bohunické, (p. č. 1518/1, k. ú. Horní Heršpice) pouze pozemek p. č. 1518/21, k. ú. Horní Heršpice, který je jen úzkým pruhem mezi komunikacemi. Sporným je však naplnění podmínky ad 2), a proto se krajský soud dále zabýval otázkou, zda mohla být povolením předmětné stavby přímo dotčena vlastnická práva žalobce k jeho nemovitostem.
20. Jak již přitom uvedl Nejvyšší správní soud ve výše citovaných rozsudcích, ulice Traťová je pro další přilehlé nemovitosti žalobce naprosto stěžejní, jelikož se jedná o jedinou možnou přístupovou komunikaci. Pokud by tedy mohla povolení předmětné stavby zasáhnout do práva žalobce na pokojné užívání těchto nemovitostí tím, že by k nim měl ztížený přístup, došlo by k nepříznivému ovlivnění podnikání žalobce a jeho investičních záměrů, jistě by předmětná stavba představovala přímé dotčení vlastnických práv žalobce. Žalovaný sice dovodil, že umísťovaná stavba samotná z podstaty věci nemůže způsobit zintenzivnění provozu, avšak jak vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 As 397/2019-103, jakoukoli stavbu nelze posuzovat bez ohledu na její účel a budoucí využití.
21. Předmětná stavba bezprostředně navazuje na sjezd na ulici Bohunickou a budoucí plánovaný areál je na umísťované stavbě – tj. infrastruktuře uvnitř areálu vč. komunikace navazující na připojení k ulici Bohunické – zcela závislý. Účel celého areálu včetně

umísťovaných chodníků a části komunikace uvnitř areálu je pak zřejmý; již z podstaty věci je k provozu výrobně skladovacího areálu stěžejní možnost dovážet/vyvážet zboží či materiál, k čemuž mají být povolovaná stavba spolu se sjezdem bezpochyby využívány; současně je areál závislý právě i na umísťované související infrastruktuře. V širším kontextu tak dotčení práv žalobce může způsobit i povolená stavba opěrné zdi a komunikace uvnitř areálu, neboť bez příslušné infrastruktury by nemohl plánovaný skladovací areál fungovat a nefunkčním by se stal i sjezd na ulici Bohunickou. Přestože se tak vzhledem k malému rozsahu umísťované stavby může zdát účastenství žalobce na řízení zanedbatelným, stěžejní je právě možnost zásahu do jejích práv novým stavebním záměrem jako celkem, jelikož předmětná stavba ve spojení se sjezdem a navazujícím areálem může přispět k citelnému zhoršení dopravní obslužnosti ulice Traťová, tj. i areálů žalobce.

22. Tvzení žalovaného, dle něhož je účastenství v územním řízení dle § 109 písm. e) stavebního zákona striktně vázáno na dotčení práv umísťovanou stavbou, tedy v tomto kontextu rovněž nemůže obstát. Dotčení práv vlastníka blízkých nemovitostí je nutné vnímat právě v širším kontextu celé plánované stavby, především pokud se jedná o její „příslušenství“ jako v daném případě, a to obzvlášť v situaci, kdy je celý záměr správním orgánům znám. V opačném případě by skutečně mohlo dojít k obávanému postupu stavebníků, kteří stavbu rozdělí na malé části, které samostatně nezpůsobí dotčení vlastníků okolních nemovitostí, tak, aby nemuseli řešit jejich případné připomínky, což je nepřipustnou praktikou vylučující možnost vlastníků hájit svá zaručená vlastnická práva. Tímto závěrem však krajský soud v žádném případě nespekuluje o tom, že by se o takovou situaci jednalo v případě žadatele o stavební povolení předmětné stavby. Žalovaný tedy pochybil, když povolení předmětné stavby posuzoval bez ohledu na její účel a návaznost na plánovaný areál jako celek. K přiznání účastenství žalobce na daném územním řízení postačovala možnost dotčení jejích práv, která zde je zjevně na místě, a žalovaný ji měl vzít v potaz.
23. Dalšími námitkami se krajský soud z důvodu nadbytečnosti nezabýval, neboť vzhledem k závěrům uvedeným výše postrádají na významu.

V. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud proto s ohledem na výše uvedené rozhodnutí žalovaného zrušil pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, neboť mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], a současně věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu [§ 78 odst. 5 s. ř. s.].
25. Krajský soud takto rozhodl bez nařízení jednání, ačkoliv je žalobce požadoval, a to v souladu s § 76 odst. 1 s. ř. s.
26. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
27. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna zástupce (advokáta) žalobce a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů

a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. V daném případě se jednalo o tři úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, žaloba, replika) ve výši $3 \times 3\,100$ Kč a tři režijní paušály ve výši 3×300 Kč, tedy celkem 10 200 Kč. Protože zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení ve smyslu § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 2 142 Kč odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést. Žalobci dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč.

28. Celkem tedy byla žalobci vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 15 342 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 29. ledna 2021

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu